

157. löggjafarþing 2025–2026.

Þingskjal x — x. mál.

Stjórnarfrumvarp.

Frumvarp til laga

um breytingu á lögum um Schengen-upplýsingakerfið á Íslandi, nr. 51/2021
(skráningar að tillögu Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu (Europol)).

Frá dómsmálaráðherra.

1. gr.

Við 8. tölul. 2. gr. laganna bætist: og tengsla einstaklings við hryðjuverk eða önnur alvarleg afbrot.

2. gr.

Í stað orðanna „og 13. gr.“ í 1. málsl. 1. mgr. 8. gr. laganna kemur: 13. og 14. gr. a.

3. gr.

Á eftir 14. gr. laganna koma tvær nýjar greinar, 14. gr. a og 14. gr. b, ásamt fyrirsögnum, svohljóðandi:

a. (14. gr. a.)

Skráning um einstaklinga sem tengjast hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum.

Heimilt er að skrá upplýsingar um ríkisborgara þriðju ríkja sem tengjast hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum samkvæmt gögnum sem þriðju ríki eða alþjóðastofnanir veita Löggæslusamvinnustofnun Evrópu. Slíkar skráningar skulu gerðar að tillögu Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu að undanfarinni greiningu og sannprófun gagnanna.

Tilkynna skal öðrum Schengen-ríkjum og Löggæslusamvinnustofnun Evrópu um skráningu skv. 1. mgr. með miðlun viðbótarupplýsinga. Innan 12 mánaða frá tillögu Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu skal einnig tilkynna um niðurstöður sannprófunar og greiningar á gögnum eins og um getur í 1. mgr., og hvort gögn hafi verið skráð í Schengen-upplýsingakerfið.

Heimilt er að skrá og tengja eftirfarandi hluti við skráningu einstaklings sem skráður er skv. 1. mgr. til að finna hann ef skýr vísbending er um að hlutirnir tengist viðkomandi: vélknúin ökutæki, eftirvagna með eigin þunga yfir 750 kg, hjólhýsi, báta, gáma, loftför, skotvopn, óútfyllt skilríki sem hefur verið stolið, hafa verið seld ólöglega, hafa horfið eða eru fölsuð og aðra greiðslumiðla en reiðufé. Um tengingu skráningar fer eftir 40. gr.

Heimilt er að skrá einstakling í upplýsingakerfið skv. öðrum ákvæðum laganna ef skilyrði til skráningar eru uppfyllt og ákveðið hefur verið að skrá ekki skv. 1. mgr.

b. (14. gr. b.)

Aðgerðir á grundvelli skráningar um einstaklinga sem tengjast hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum.

Ef smellur fæst á grundvelli upplýsinga sem skráðar eru skv. 1. mgr. 14. gr. a skal safna og miðla eftirfarandi upplýsingum til skráningarríkisins með viðbótarupplýsingum eftir því sem unnt er:

- a. um að viðkomandi hafi fundist,
- b. um stað, tímasetningu og tilefni eftirlits,
- c. um ferðaleið og áfangastað,
- d. um samferðamenn viðkomandi sem leiða má líkur að að tengist viðkomandi,
- e. um hluti sem viðkomandi hefur meðferðis, þar á meðal ferðaskilríki,
- f. um kringumstæður þess að viðkomandi fannst.

Ákvæði 1. mgr. gildir einnig þegar einstaklingurinn sem skráning varðar finnst á yfirráðasvæði Íslands og upplýsa þarf Löggæslusamvinnustofnun Evrópu í samræmi við b-lið 4. mgr.

Afla ber allra gagna sem mögulegt er við venjubundna starfsemi lögreglu og upptalin eru í 1. mgr. Tryggja skal að upplýsingaöflun og eftirlit haldist leynilegt og að sá sem skráningin varðar verði á engan hátt var við að hún sé fyrir hendi.

Upplýsa skal Löggæslusamvinnustofnun Evrópu með viðbótarupplýsingum um:

- a. hvern smell sem fæst vegna skráningar skv. 1. mgr. 14. gr. a,
- b. þegar einstaklingur finnst á yfirráðasvæði Íslands,
- c. hvern smell vegna skráninga er varða hryðjuverk, án þess að vera skráðar skv. 1. mgr. 14. gr. a.

Heimilt er í undantekningartilvikum að víkja frá upplýsingaskyldu til Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu um smelli sem fást vegna skráninga sem getið er um í c-lið 4. mgr. ef það myndi hindra eða hafa áhrif á rannsókn máls, öryggi einstaklings eða öryggishagsmuni ríkisins.

4. gr.

Á eftir tilvísuninni „13.“ í 1. málsl. 3. mgr. 39. gr. laganna kemur: 14. gr. a.

5. gr.

Í stað orðanna „og 13. gr.“ í c-lið 2. mgr. 45. gr. laganna kemur: 13. gr. og 14. gr. a.

6. gr.

Í stað orðanna „og 13. gr.“ í 1. málsl. 3. mgr. 46. gr. laganna kemur: 13. og 14. gr. a.

7. gr.

Á eftir 6. mgr. 47. gr. laganna kemur ný málsgrein, svohljóðandi:

Skráningum skv. 14. gr. a skal eyða þegar skráning rennur út til samræmis við 45. gr. eða ef ákvörðun um að eyða skráningu hefur verið tekin hjá lögbæru yfirvaldi skráningarríkis, eftir því sem við á að tillögu Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu.

8. gr.

2. mgr. 57. gr. orðast svo:

Ráðherra er heimilt að setja nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara, þar á meðal um:

- a. starfsemi SIRENE-skrifstofu skv. 5. gr.,
- b. skráningu og vinnslu persónuupplýsinga sbr. IX. kafla,
- c. aðra verðmæta hluti en taldir eru upp í 1. mgr. 36. gr. sem hægt er að bera kennsl á og skal skrá í upplýsingakerfið.

9. gr.

Lög þessi öðlast gildi þegar reglugerð (ESB) 2022/1190 frá 6. júlí 2022 um breytingu á reglugerð (ESB) 2018/1862 að því er varðar innfærslu upplýsingaskráningar í Schengen-upplýsingakerfið um ríkisborgara þriðju landa í þágu Sambandsins kemur til framkvæmda skv. 2. mgr. 2. gr. þeirrar gerðar.

Ráðherra skal birta auglýsingu í Stjórnartíðindum með minnst 7 daga fyrirvara um gildistöku laga þessara.

Greinargerð.

1. Inngangur.

Frumvarp þetta er samið í dómsmálaráðuneytinu. Lagt er til að gerðar verði nauðsynlegar breytingar á lögum um Schengen-upplýsingakerfið, nr. 51/2021 til að innleiða reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2022/1190 um breytingu á reglugerð (ESB) 2018/1862 að því er varðar innfærslu upplýsingaskráninga í Schengen-upplýsingakerfið um ríkisborgara þriðju landa í þágu Sambandsins. Gerðin felur í sér breytingu á reglugerð (ESB) 2018/1862 um Schengen-upplýsingakerfið og heimilar skráningar um ríkisborgara þriðju ríkja sem tengjast hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum í Schengen-upplýsingakerfið. Innleiðing reglugerðarinnar er liður í alþjóðlegum skuldbindingum Íslands sem þátttakanda í Schengen-samstarfinu.

2. Tilfni og nauðsyn lagasetningar.

Árið 2022 voru sett ný lög um Schengen-upplýsingakerfið á Íslandi í því skyni að innleiða þrjár gerðir Evrópusambandsins: reglugerð (ESB) 2018/1860, (ESB) 2018/1861 og (ESB) 2018/1862 um Schengen-upplýsingakerfið. Gerðirnar komu í stað þriggja annarra gerða sem áður mynduðu lagagrunn Schengen-upplýsingakerfisins og voru mun ítarlegri um einstaka þætti upplýsingakerfisins, notkun þess og vinnslu ásamt því að þær mæltu fyrir um heimild til að skrá frekari upplýsingar í kerfið. Starfræksla Schengen-upplýsingakerfisins hefur löngum þótt einn af mikilvægustu þáttum Schengen-samstarfsins. Með Schengen-upplýsingakerfinu er átt við rafrænt gagnasafn upplýsinga frá þátttökuríkjunum til notkunar á öllu Schengen-svæðinu. Skráningar í kerfinu innihalda upplýsingar um tiltekinn einstakling eða hlut, sem eru sem dæmi eftirlýstir eða týndir, ásamt leiðbeiningum til yfirvalda um hvað skuli gera þegar sá einstaklingur eða hlutur finnst. Með Schengen-upplýsingakerfinu miðla notendur upplýsingum á skilvirkkan og öruggan hátt milli ríkjanna og eru skráningar gerðar aðgengilegar, beint og í rauntíma, öllum endanlegum notendum lögbærra landsyfirvalda aðildarríkja sem hafa heimild til að leita í kerfinu. Markmið þess er að tryggja öryggi á Schengen-svæðinu, þar á meðal almannaoöryggi og allsherjarreglu, en kerfið treystir eftirlit á innri og ytri landamærum Schengen-svæðisins og greiðir fyrir samvinnu lögreglufyrirvalda ríkjanna til að koma í veg fyrir og uppræta brotastarfsemi. Löggæslusamvinnustofnun Evrópusambandsins (Löggæslusamvinnustofnunin (Europol)), Refsivörslusamvinnustofnun Evrópusambandsins (Refsivörslusamvinnustofnunin (Eurojust)) og Landamæra- og strandgælustofnun Evrópu (Frontex) hafa einnig aðgang að kerfinu og er heimil leit í því.

Hinn 6. júlí 2022 samþykkti Evrópuþingið og ráðið reglugerð 2022/1190 í þeim tilgangi að bæta öryggi á Schengen-svæðinu, styrkja lögreglufyrvöld og efla samvinnu milli

aðildarríkja til að bregðast við öryggisógnum. Reglugerðin heimilar aðildarríkjum að skrá upplýsingar um ríkisborgara þriðju ríkja sem tengjast hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum í Schengen-upplýsingakerfið að tillögu Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu og mælir fyrir um aðgerðir sem heimilt er að grípa til á grundvelli slíkra skráninga. Skráningarnar eru kallaðar upplýsingaskráningar (e. information alerts) og verður það hugtak einnig notað í frumvarpi þessu. Ísland er skuldbundið til að innleiða gerðina sem þátttakandi í Schengen-samstarfinu og er innleiðing hennar mikilvægur liður í baráttunni gegn skipulagðri brotastarfsemi þar sem hún tryggir lögreglu aðgang að verðmætum upplýsingum, þá einkum við eftirlit á landamærum.

Löggæslusamvinnustofnunin hefur það meginverkefni að miðla og greina upplýsingar ásamt því að vera samstarfsvettvangur aðildarríkja um aðgerðir á sviði skipulagðrar brotastarfsemi og hryðjuverka. Í ljósi þess að hryðjuverk og önnur alvarleg afbrot eru framin þvert á landamæri skipta upplýsingar, sem þriðju ríki og alþjóðastofnanir afla um þá sem fremja eða eru grunaðir um hryðjuverk eða önnur alvarleg afbrot sífellt meira máli fyrir innra öryggi alls Schengen-svæðisins. Sumum þessara upplýsinga, einkum um ríkisborgara þriðju ríkja, er aðeins deilt með Löggæslusamvinnustofnuninni sem vinnur upplýsingarnar og deilir niðurstöðum greininga sinna með aðildarríkjunum. Miklu máli skiptir að þeir sem vinna í framlínunni, eins og lögreglumenn og landamæraverðir, hafi aðgang að áreiðanlegum upplýsingum frá ríkjum utan Evrópu. Staðan er hins vegar sú að þessir endanlegu notendur upplýsingakerfisins hafa ekki alltaf aðgang að þessum mikilvægu gögnum. Til þess að bregðast við því og þar sem afar mikilvægt er að geta deilt upplýsingum, einkum um erlenda hryðjuverkamenn og fylgjast með ferðum þeirra, var talið nauðsynlegt á vettvangi Evrópusambandsins að gera breytingar á reglum um Schengen-upplýsingakerfið og tryggja að aðildarríkin geti, að tillögu Löggæslusamvinnustofnunarinnar, skráð ríkisborgara þriðju ríkja í Schengen upplýsingakerfið ef þeir hafa tengsl við hryðjuverk eða önnur alvarleg afbrot. Þannig verða slíkar upplýsingar aðgengilegar, beint og í rauntíma, fyrir löggæslu- og landamærayfirvöld.

Með frumvarpi þessu er lagt til að heimild þessi verði lögfest enda gegnir Schengen-upplýsingakerfið lykilhlutverki í samvinnu við löggæslu- og öryggismál.

3. Meginefni frumvarpsins.

Með frumvarpinu er lagt til að heimilt verði að skrá ríkisborgara þriðju ríkja sem hafa tengsl við hryðjuverk eða önnur alvarleg afbrot í Schengen-upplýsingakerfið að tillögu Löggæslusamvinnustofnunarinnar. Lagt er til að tveimur nýjum greinum verði bætt við lög um Schengen-upplýsingakerfið á Íslandi, einni sem heimili upplýsingaskráningar um ríkisborgara þriðju ríkja og annarri sem heimili aðgerðir á grundvelli skráðra upplýsinga, sbr. 3. gr. frumvarpsins. Um er að ræða nýja heimild til skráningar í kerfið en með henni verður ekki gengið lengra í upplýsingaöflun en heimilt er samkvæmt gildandi lögum um aðrar tegundir skráninga. Þar sem um er að ræða innleiðingu á Schengen-reglugerð er svigrúmið við innleiðingu takmarkað, enda nauðsynlegt að innleiða efnislega alla þætti reglugerðarinnar. Í frumvarpinu eru þannig lagðar til nauðsynlegar breytingar á lögum svo að innleiðingin teljist fullnægjandi.

Lagt er til að heimilt verði fyrir SIRENE-skrifstofuna, sbr. 5. gr. laganna, að óska eftir því að flagg verði sett gagnvart skráningu í þeim tilgangi að aðgerð sem gripið verður til á grundvelli skráningarinnar fari ekki fram á yfirráðasvæði Íslands, líkt og á við um skráningu einstaklinga sem eru eftirlýstir til handtöku og afhendingar eða framsals, skráningu um horfna

einstaklinga sem þarf að koma í veg fyrir að ferðist og skráningu um einstaklinga í tengslum við eftirlit með leynd, bein afskipti, leit eða líkamsrannsókn, sbr. 1. og 2. gr. frumvarpsins. Þá verði einnig heimilt að leita í fingrafaragögnum, sem bætt verður við upplýsingaskráningu með heilum fingraförum eða lófaförum eða hluta fingrafara eða lófafara óþekktra einstaklinga sem fundist hafa á vettvangi hryðjuverka eða annars staðar þar sem alvarleg brot sem eru til rannsóknar hafa verið framin, ef sterkar líkur eru á því að fingrafaragögnin tilheyri þeim sem framdi brotið, sbr. 4. gr. Eðlilegt þykir að sú heimild eigi einnig að gilda um þessa nýju skráningu enda um að ræða skráningu einstaklings sem hefur tengsl við hryðjuverk eða önnur alvarleg afbrot.

Þess er gætt að tilteknar reglur gildi um endurskoðun og eyðingu upplýsinga sem skráðar eru í kerfið, sbr. 5.–7. gr. frumvarpsins, og þar með gætt að persónuvernd þess sem skráður er í upplýsingakerfið. Í gildandi lögum eru skýrar reglur um skráningu og meðferð persónuupplýsinga og kveðið á um rétt einstaklings til aðgangs að persónuupplýsingum um sig. Um takmarkanir á þeim rétti gilda ákvæði laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga og laga um vinnslu persónuupplýsinga í löggæslutilgangi.

Í 8. gr. er kveðið á um heimild ráðherra til að setja reglugerð m.a. til að kveða nánar á um starfsemi SIRENE-skrifstofunnar og um skráningu og vinnslu persónuupplýsinga þar sem slík heimild er ekki í núgildandi lögum.

Að lokum er í 9. gr. frumvarpsins kveðið á um gildistöku. Miðað er við að lögin taki gildi á sama tíma og gerðin sem verið er að innleiða með frumvarpi þessu, reglugerð (ESB) 2022/1190, kemur til framkvæmda samkvæmt gildstöku- og beitingarákvæði hennar. Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins stefnir á að hún komi til framkvæmda á fyrsta ársfjórðungi 2026 og þar með verði heimilt að skrá upplýsingar samkvæmt henni í Schengen-upplýsingakerfið en ekki er enn vitað um nákvæma dagsetningu.

4. Samræmi við stjórnarskrá og alþjóðlegar skuldbindingar.

Frumvarpið þykir ekki fela í sér álitafni sem kalli á sérstaka umfjöllun um samræmi við stjórnarskrá Lýðveldisins Íslands, nr. 33/1944. Forsenda frumvarpsins er að standa við þjóðarréttarskuldbindingar Íslands en með þeim breytingum sem eru lagðar til er Ísland að uppfylla skuldbindingar sínar á grundvelli Schengen-samstarfsins.

5. Samráð.

[...]

6. Mat á áhrifum.

Frumvarpið er liður í því að heimila frekari skráningu upplýsinga í Schengen-upplýsingakerfið og gera notkun þess skilvirkari sem er til þess fallið að auka öryggi á Schengen-svæðinu. Verði frumvarpið að lögum er hvorki gert ráð fyrir að lögfesting þess hafi útgjaldaáhrif á ríkissjóð né sveitarfélögin. Ekki er gert ráð fyrir því að samþykkt frumvarpsins hafi áhrif á jafnrétti kynjanna.

Um einstakar greinar frumvarpsins.

Um 1. gr.

Með greininni er a- liður 1. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190 innleiddur sem felur í sér að bæta við skilgreiningu á orðinu flagg. Lagt er til að hugtakið nái einnig til skráningar skv. 1. mgr. 14. gr. a.

Um 2. gr.

Í greininni er bætt við vísun í 14. gr. a til innleiðingar á b- lið 1. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190.

Lagt er til að SIRENE-skrifstofan megi einnig óska eftir því að flagg verði sett gagnvart upplýsingaskráningu, sbr. a-lið 1. mgr. 3. gr. frumvarpsins, í þeim tilgangi að aðgerð sem gripið verður til á grundvelli slíkrar skráningar fari ekki fram á yfirráðasvæði Íslands. Með flagginu er skráning í raun gerð óvirk hér á landi og þannig komið í veg fyrir að aðgerð sem grípa á til á grundvelli hennar fari fram á íslensku yfirráðasvæði.

Um 3. gr.

Lagt er til að tvær nýjar greinar bætist við löginn. Annars vegar ákvæði sem heimilar skráningu ríkisborgara þriðju ríkja sem tengjast hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum brotum að tillögu Löggæslusamvinnustofnunar Evrópu og hins vegar ákvæði sem heimilar aðgerðir á grundvelli slíkrar skráningar. Greinarnar eru settar til innleiðingar á 4. og 6. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190.

Um 14. gr. a.

SIRENE-skrifstofunni er heimilt að skrá einstaklinga í kerfið samkvæmt ákvæði þessu. Skráningar samkvæmt ákvæðinu eru gerðar í þeim tilgangi að upplýsa notendur sem leita í Schengen-upplýsingakerfinu ef þeir hafa grunsemdir um aðild ríkisborgara þriðju ríkja að hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum sem talin eru upp í I. viðauka við reglugerð (ESB) 2016/794. Notendur kerfisins geta þá aflað upplýsinganna sem koma fram í 1. mgr. 14. gr. b þessa frumvarps. Með „öðrum alvarlegum afbrotum“ er átt við brot sem varðað getur að lögum fangelsi eða annarri frjálssræðissviptingu í a.m.k. þrjú ár. Sem dæmi getur alvarlegt afbrot verið gróft ofbeldisbrot, mansal eða stórfellt fíkniefnalagabrot. Ýmis fleiri brot geta komið til greina án þess að þau verði nánar talin en meta verður í hverju tilviki fyrir sig hvort brot sé svo alvarlegt að skráning geti farið fram. Tillaga Löggæslusamvinnustofnunarinnar skal sæta sannpröfun og greiningu áður en skráning fer fram, sbr. 2. málsl. 1. mgr., þ.e. rýna skal öll gögn og upplýsingar sem berast með tillögu Löggæslusamvinnustofnunarinnar og meta þau heildstætt meðal annars með tilliti til áreiðanleika og nauðsyn skráningar. Skilyrði þetta er m.a. til samræmis við áreiðanleikareglu laga um vinnslu persónuupplýsinga í löggæslutilgangi, sbr. d-lið 2. mgr. 4. gr. laga nr. 75/2019, þ.e. að yfirvöld sannreyni áreiðanleika þeirra gagna er tillögur Löggæslusamvinnustofnunarinnar byggja á. Það er því ávallt endanlega ákvörðun þar til bærri stjórnvalda, þ.e. SIRENE-skrifstofunnar, hvort skráning á þessum grundvelli fari fram. Skráning um viðkomandi einstakling má ekki þegar liggja fyrir í Schengen-upplýsingakerfinu.

Skilyrði fyrir því að Löggæslusamvinnustofnunin geti lagt til að skráning fari fram má finna í 4. gr. reglugerðar ESB, 2022/1190. Þar er m.a. gert að skilyrði að áþreifanleg vísbending sé fyrir hendi um að einstaklingur hafi í hyggju að fremja eða fremji þau afbrot sem um getur í reglugerð (ESB) 2016/794 eða þegar heildarmat á einstaklingi, einkum á grundvelli fyrri refsiverðra brota, gefur ástæðu til að ætla að einstaklingurinn kunni að fremja þau afbrot sem um getur í þeirri reglugerð. Gengið hafi verið úr skugga um að skráningin sé nauðsynleg og réttlætanleg og að staðfestur hafi verið áreiðanleiki heimildarinnar og að upplýsingarnar um viðkomandi einstakling séu réttar. Þá má ekki þegar liggja fyrir skráning um viðkomandi í Schengen-upplýsingakerfinu.

Samkvæmt ákvæði 2. mgr. skal tilkynna Schengen-ríkjum og Löggæslusamvinnustofnuninni um skráningu með miðlun viðbótarupplýsinga. Jafnframt skal upplýsa um

niðurstöður sannprófunar og greiningar á gögnum skv. 1. mgr. innan þeirra tímamarka sem tilgreind eru í 2. málsl. 2. mgr. Í gerðinni sem innleidd er með ákvæði þessu er gert ráð fyrir að komið verði á fyrirkomulagi með öðrum Schengen-ríkjum um reglulega skýrslugjöf.

Í 3. mgr. er lagt til að heimilt verði að skrá og tengja hluti sem taldir eru upp í ákvæðinu við skráningu um einstakling í kerfinu skv. 1. mgr. ef skýr vísbending er um að hlutirnir tengist viðkomandi.

Í 4. mgr. er áréttað að ef ákveðið er eftir greiningu og sannprófun á gögnum, að skrá einstakling ekki í upplýsingakerfið skv. 1. mgr. sé engu að síður heimilt að skrá viðkomandi samkvæmt öðrum ákvæðum laganna, ef skilyrði til skráningar samkvæmt þeim eru uppfyllt.

Um 14. gr. b.

Í 1. mgr. er kveðið á um hvaða upplýsingum skuli safna og miðla með viðbótarupplýsingum, eftir því sem unnt er, í þeim tilgangi að bregðast við skráningu einstaklings vegna tengsla hans við hryðjuverk eða önnur alvarleg afbrot.

Ákvæði 2. mgr. þarfnast ekki skýringar.

Í 3. mgr. er tekið fram að afla beri upplýsinga á grundvelli 1. mgr. með leynd þannig að viðkomandi verði ekki var við eftirlitið. Ekki er um eiginlegt eftirlit lögreglu að ræða með einstaklingi heldur upplýsingaöflun við venjubundna starfsemi lögreglu. Lögreglu er því ekki óheimilt með öllu að hafa afskipti af einstaklingi, en þó einungis þannig að viðkomandi verði ekki var við raunverulegan tilgang afskiptanna.

Í 4. mgr. er kveðið á um hvaða upplýsingum skuli miðla með viðbótarupplýsingum til Löggæslusamvinnustofnunarinnar og í 5. mgr. er kveðið á um undantekningu þar á við vissar aðstæður.

Um 4. gr.

Í greininni er bætt við vísun í 14. gr. a til innleiðingar á 5. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190.

Í 3. mgr. 39. gr. laganna kemur fram að heimilt sé að leita í fingrafaragögnum sem bætt er við skráningar skv. 9., 10., 13., 15., 19. og 28. gr. með heilum fingraförum eða lófaförum eða hluta fingrafara eða lófafara óþekktra einstaklinga sem fundist hafa á vettvangi hryðjuverka eða annarra alvarlegra afbrota sem eru til rannsóknar og sterkar líkur eru á því að fingrafaragögnin tilheyri þeim sem framdi brotið. Samtímis fari fram leit í fingrafaragrunni lögreglunnar hér á landi. Lagt er til að það verði einnig heimilt þegar um er að ræða skráningu skv. 14. gr. a enda um að ræða skráningu einstaklings sem tengist hryðjuverkum eða öðrum alvarlegum afbrotum.

Um 5. gr.

Við c-lið 2. mgr. 45. gr. laganna er bætt vísun í 14. gr. a til innleiðingar á 7. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190 og þar með lagt til að endurskoða eigi einnig upplýsingaskráningar samkvæmt þeirri grein innan eins árs frá skráningu.

Um 6. gr.

Við 1. málsl. 3. mgr. 46. gr. laganna er bætt vísun í 14. gr. a til innleiðingar á 8. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190 og þar með lagt til að það skuli yfirfara og endurmeta upplýsingaskráningar skv. 14. gr. a líkt og aðrar skráningar samkvæmt greininni.

Um 7. gr.

Kveðið er á um skyldu til að eyða upplýsingaskráningum skv. 14. gr. a í upplýsingakerfinu við ákveðin skilyrði og er ákvæðinu ætlað að innleiða a-lið 9. tölul. 1. gr. reglugerðar (ESB) 2022/1190.

Um 8. gr.

Í greininni er kveðið á um heimild fyrir ráðherra til að setja reglugerð m.a. um nánari starfsemi SIRENE-skrifstofunnar, um skráningu og vinnslu persónuupplýsinga, þar með talið um aðgerðarskrár sem skal halda í persónuverndartilgangi skv. reglugerð (ESB) 2018/1862 og um persónuupplýsingar sem fengnar eru í gegnum evrópsku leitargáttina, sameiginlega auðkennasafnið og lífkennamátunarkerfið sem mælt er fyrir um í reglugerðum (ESB) 2019/817 og (ESB) 2019/818 um samvirkni upplýsingakerfa Evrópusambandsins á sviði landamæra, vegabréfsáritana, lögreglu- og dómsmálasamstarfs, verndarmála og fólksflutninga. Ákvæði c-liðar er í 2. mgr. 57. gr. núverandi laga og þarfnast ekki nánari skýringar.

Um 9. gr.

Í greininni er kveðið á um gildistöku. Gildistakan miðast við það þegar gerðin sem verið er að innleiða með frumvarpi þessu kemur til framkvæmda samkvæmt gildstöku- og beitingarákvæði hennar. Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins stefnir á að upplýsingaskráningar samkvæmt gerðinni komi til framkvæmda á fyrsta ársfjórðungi 2026. Áður en af því verður þurfa ákveðnar prófanir á Schengen-upplýsingakerfinu að hafa farið fram, sem Evrópustofnunin um rekstur stórra upplýsingatækniakerfa á svæði frelsis, öryggis og réttlætis hefur umsjón með í samstarfi við aðildarríkin. Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins þarf einnig að hafa tilkynnt um það þegar prófunum hefur verið lokið með fullnægjandi hætti.

Framkvæmdastjórn Evrópusambandsins mun tilkynna hvaða dag upplýsingaskráningar um ríkisborgara þriðju ríkja verða aðgengilegar, þ.e. þegar gerðin kemur til framkvæmda, og því er gert ráð fyrir í ákvæði þessu að ráðherra skuli birta auglýsingu í Stjórnartíðindum um gildistöku laganna með minnst sjö daga fyrirfara. Gildistaka sem miðast við birtingu auglýsingar ráðherra í Stjórnartíðindum er til samræmis við 1. mgr. 1. gr. laga um Stjórnartíðindi og Lögbirtingablað, nr. 15/2005 og þekkist í lagasetningu. Má sem dæmi nefna gildistökuákvæði laga um landamæri, nr. 136/2022 en einnig gildistökuákvæði laga um handtöku og afhendingu manna til og frá Íslandi vegna refsiverðra verknaða á grundvelli handtökuskipunar.